

Rekenvaardigheden en wiskundevaardigheden voor beginnende ondernemers in Kenia

In een samenwerking tussen Tangaza College, in Nairobi (Kenia) en de Open Universiteit wordt sinds 2010 gewerkt aan het vernieuwen van het curriculum van het instituut voor sociale wetenschappen aan deze Afrikaanse instelling voor hoger onderwijs.

Het bijzondere van de opleiding is dat ze is gericht op het opleiden van jonge academici die in staat zijn om de ontwikkeling van het land in eigen hand te nemen. De afgestudeerden gaan naar de gemeenschappen in de steden (m.n. de sloppenwijken) en op het platteland en organiseren de lokale bewoners zodanig dat gezamenlijk actief wordt gewerkt aan een ontwikkelplan en aan ontwikkelprojecten.

Een belangrijke rol in deze activiteiten speelt het scheppen van banen en werkgelegenheid, zodat mensen op eigen kracht een bestaan kunnen opbouwen. De projecten die hiertoe worden opgezet veranderen de laatste jaren van karakter. Werd tot voor enkele jaren geleden vooral met geld van (buitenlandse) hulporganisaties gekeken naar werkverschaffing, tegenwoordig wordt ook gekeken naar de economische levensvatbaarheid van economische activiteiten. Het voordeel van deze aanpak is dat de activiteiten meer overlevingskansen hebben op de langere termijn, dus ook als de subsidie op is.

Om het werk op deze manier te kunnen invullen hebben de alumni van de al genoemde opleiding steeds meer behoefte aan vaardigheden op het gebied van ondernemerschap. Het ontwikkelen van economisch gezonde bedrijfsconcepten wordt steeds belangrijker. Een van de eisen voor vernieuwing van het curriculum is dan ook meer aandacht voor het aanleren van ondernemersvaardigheden.

In het samenwerkingsproject tussen Tangaza College en Open Universiteit wordt o.a. een cursus ondernemersvaardigheden ontwikkeld. De rode draad door deze cursus is het ontwikkelen van een bedrijfsplan. Bij de ontwikkeling van de cursus wordt vooral ingezet op het met videomateriaal invullen van de leerervaring. Hiermee wordt bereikt dat de studenten zelf de vaardigheden gaan beheersen, maar vooral ook instrumenten krijgen aangereikt om die

vaardigheden met behulp van training aan anderen over te brengen. Hiertoe wordt uitgegaan van een speciaal voor deze benadering bij de Open Universiteit ontwikkelde leeromgeving. De in 2011 ontwikkelde materialen (voornamelijk video) worden vrij beschikbaar gesteld als zgn. Open Educational Resources (OER) en zijn daarom terug te vinden op YouTube.

Voor dit project is een apart kanaal ingericht (OERentrepreneurship): <http://www.youtube.com/user/OERentrepreneurship>

Wiskunde en rekenen

Tijdens de ontwikkeling van deze cursus ontdekte het cursusteam dat veel studenten (maar ook alumni) problemen hebben met wiskundige en rekenkundige basisvaardigheden.

Bij het opzetten van een bedrijfsplan spelen concepten als investering, rente op lening, bedrijfskosten, opstartkosten e.d. een rol en moet een opsteller (lees een ondernemer in de dop) met deze begrippen kunnen werken en m.n. de bijbehorende berekeningen kunnen uitvoeren.

Om speciaal aandacht te kunnen geven aan deze vaardigheden is in het project bedacht dat er korte videofilms moeten komen waarin de rekenvaardigheden e.d. worden gepresenteerd in de context van het bedrijfsplan.

Gekozen is om één voorbeeld te gebruiken en in een serie filmpjes uit te werken. Dankzij een subsidie van het Wereld Wiskunde Fonds zijn de filmpjes gerealiseerd. In februari 2012 is Judith Pete, die docente is (en econome) bij Tangaza College, naar Nederland gekomen en is een serie filmpjes in 4 dagen tijd ontwikkeld en opgenomen. Bij de uitwerking van de scripts en het maken van de opnamen bleek al snel hoe belangrijk het was dat we konden samenwerken met iemand die van de lokale situatie op de hoogte is en ook bekend is met de studenten waar het materiaal voor bedoeld is. Met behulp van Judith Pete zijn de films dan ook m.n. toegespitst op de situatie van beginnend ondernemers die in de informele economie proberen een bedrijf op te zetten. Maar ook de culturele inbedding van de productie is bijzonder geslaagd, waardoor de waarde van het materiaal alleen maar is toegenomen.

De filmpjes die zijn gemaakt draaien allemaal om de groentekraam die een jonge vrouw op de markt wil gaan beginnen. Eerst wordt ingegaan op de financiële kant van het starten van een groentekraam. Later wordt overgegaan op de relatie tussen inkomen en levensbehoeften. Steeds worden deze inhoudelijke zaken herleid naar de bijbehorende berekeningen.

Inmiddels is men bij Tangaza College zo enthousiast over het resultaat van deze productie dat al wordt nagedacht over nieuwe mogelijkheden.

Na de opnamen in februari 2012 is het materiaal bewerkt door het enthousiaste productieteam van de Open Universiteit en zijn de resultaten ook weer als

zgn. OER gepubliceerd op het YouTube kanaal van het project. Inmiddels zijn 12 video's gepubliceerd en kan iedereen die denkt de filmpjes te kunnen gebruiken ze inzetten.

Over de auteur

Jos Rikers is beleidsmedewerker internationale samenwerking en duurzame ontwikkeling aan de Open Universiteit.

E-mailadres: jos.rikers@ou.nl